

Źródło:

- PAN Komitet Przestrzennego Zagospodarowania Kraju, Biuletyn, Warszawa 2003,
- Narodowa Strategia Rozwoju Dostępu Szerokopasmowego do Internetu na lata 2004-2006" MNiI 23.12.2003
- „Strategia informatyzacji Rzeczypospolitej Polskiej – ePolska na lata 2004-2006” MNiI 13.01.2004
- „Upowszechnienie szerokopasmowego dostępu do Internetu na lata 2004-2006” Program MI 31.08.04
- „Strategia Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego”
- „Regionalna Strategia Innowacji Województwa Kujawsko-Pomorskiego”
- WWW.kpsi.pl

Krystyna Nowak

Kujawsko-Pomorska Sieć Informacyjna Sp. z o.o.
Dyrektor Zarządzający

Ukończyła studia magisterskie w Instytucie Telekomunikacji. Akademii Techniczno-Rolniczej w Bydgoszczy oraz Podyplomowe Studia Telekomunikacji na Wydziale Elektroniki Politechniki Warszawskiej. Dodatkowo poszerzała wiedzę profesjonalną w Holandii, Anglii i USA uczestnicząc w szkoleniach organizowanych przez AT&T i Lucent Technologies. Karierę zawodową rozpoczęła w ZETO a następnie w „Telkom-Telfa” jako Kierownik Działu Oprogramowania Central U10, w R&D AT&T-Telfa jako Kierownik ds. Technicznego Wspomagania i Lucent Technologies jako Kierownik d/s jakościowego zarządzania projektami informatycznymi w Dziale Rozwoju Aplikacji Sieciowych. Posiada duże doświadczenie w zarządzaniu rozwojem aplikacji sieciowych w regionie EMEA oraz kierowaniu zespołami w środowisku międzynarodowym. Dodatkowo zdobyła doświadczenie dydaktyczne, prowadząc wykłady autorskie na ATR (Bydgoszcz 1987-1996) oraz UMK (Toruń 1996-2000).

W styczniu 2003 r. objęła stanowisko Dyrektora i Członka Zarządu - Kujawsko-Pomorskiej Sieci Informacyjnej. Jako ekspert ICT reprezentuje Województwo Kujawsko-Pomorskie w European Regional Information Society Association – eris@.

Jest autorem programów regionalnych:

- Programu rozwoju sieci telemedycznej w Województwie Kujawsko-Pomorskim,
- Programu rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Regionie Kujawsko-Pomorskim „e-Region Kujawsko-Pomorski”,

Dzień Systemów Informacji Geograficznej (GISDay)

Mieczysław Kunz - Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Wprowadzenie

Współczesne wykorzystanie nowych technologii informatycznych (a Systemy Informacji Geograficznej wciąż należą w Polsce do nowoczesnych technologii) wymaga, aby przez cały okres ich wdrażania w praktykę gospodarczą bardzo wiele uwagi poświęcić na promowanie tych rozwiązań szerokiemu gronu użytkowników (obecnych i przyszłych) i wszystkim innym zainteresowanym. Zna-

komity efekt można uzyskać poprzez regularne (coroczne) organizowanie bezpłatnych seminariów czy dni otwartych w instytucjach branżowych podczas, których praktycy (specjaliści różnych profesji) pokazują innym, jak wykorzystuje się Systemy Informacji Geograficznej w różnych dziedzinach zastosowań – od najbardziej dzisiaj powszechnych do najbardziej specjalistycznych. Rolę taką doskonale spełnia inicjatywa Ogólnopolskiego Dnia Systemów Informacji Geograficznej

nazywa już powszechnie Dniem GIS-u czy GISDay-em.

Systemy Informacji Geograficznej są najbliższą przyszłością nie tylko geografii, a wszystkich dyscyplin czy branż związanych z przestrzenią. Wykorzystanie ich jest z jednej strony nieuchronne (stąd inicjatywa, aby GIS „wschodził pod strzechy”), a z drugiej wymaga jednak ciągłego śledzenia nowych rozwiązań, pionierskich wdrożeń i nowatorskich zastosowań.

Historia i założenia dnia GIS-u

Twórcą i pomysłodawcą Ogólnosiwiatowego Dnia GIS-u jest założyciel i prezes firmy ESRI - Jack Dangermond. Pierwsze obchody tego dnia odbyły się 18 listopada 1999 roku, równocześnie w kilkunastu krajach świata. Od pierwszych prezentacji obserwuje się intensywny przyrost krajów i ośrodków organizujących to przedsięwzięcie. Coroczne obchody Dnia GIS-u przypadają zawsze na drugą bądź третią środę listopada w ramach Narodowego Tygodnia Świadomości Geograficznej. Dzień GIS-u od 1999 roku doskonale uzupełnia Tydzień Świadomości Geograficznej o nowoczesną technologię, która w ostatnich latach zmieniła geografę.

Nadrzędnym celem Dnia GIS-u jest rozpowszechnianie wiedzy na temat Systemów Informacji Geograficznej. Podczas rozmaitych wystąpień, prezentacji czy wystaw (bezpłatnych) osoby zajmujące się praktycznie geoinformatyką pokazują wszystkim zainteresowanym jak wykorzystywać informację geograficzną w połączeniu z technologią informatyczną, jakie znaczenie ma ta technologia w życiu codziennym i jak jest ona dzisiaj stosowana oraz jakie będzie jej wykorzystanie w najbliższej przyszłości. Mottem przewodnim całej tej inicjatywy jest hasło „odkrywać świat przez GIS”. Dzień GIS-u nie ma charakteru konferencji naukowej (i raczej takiej nie powinien mieć), podczas wystąpień pokazywane są praktyczne zastosowania (a nie teo-

retyczne dywagacje), prelegenci ze względu na szeroki wachlarz specjalności reprezentowanych przez uczestników posługują się językiem wyjątkowo zrozumiałym dla wszystkich (a nie hermetycznym językiem specjalistycznym) i wstęp jest bezpłatny (obecnie udział w konferencjach i sympozjach wiąże się z dużymi kosztami). Wydaje się, że dzięki takim założeniom i przyjętym procedurom inicjatywa Dnia GIS-u jest wyjątkowo dobrze przyjęta i postrzegana, rozwija się wyjątkowo intensywnie i z dużym sukcesem.

Tegoroczny Dzień GIS-u (15 listopada 2006) obchodzony był w 87 krajach świata (przyrost o 13 krajów względem roku 2005) położonych na sześciu kontynentach (rys. 1). W Stanach Zjednoczonych sympozja organizowane były we wszystkich 50 stanach. Spotkania i prezentacje odbywają się równocześnie w wielu krajach niezależnie od ich poziomu technologicznego, zamożności czy szerokości geograficznej. Według oficjalnych statystyk w imprezach związanych z Dniem GIS-u w 2006 roku uczestniczyło ponad milion uczestników. Przyszłoroczny Dzień GIS-u odbędzie 14 listopada 2007 roku.

Rys. 1. Lokalizacja Dnia GIS-u na świecie w 2006 roku
(źródło: www.gisday.com)

Obchody Dnia GIS-u mimo dosyć krótkiej historii (8 lat) przyjmują różnorodną formułę i sposób organizacji. Do najczęstszych należą: pokazy i prezentacje oraz wystawy map i posterów. Z innych form upowszechniania wiedzy na temat GIS w tym dniu należą konferencje, warsztaty oraz tzw. dni otwarte. Najciekawszymi są trzy pierwsze z wymienionych formuł. Spośród organizatorów najczęściej jest ośrodków akademickich (reprezentują-

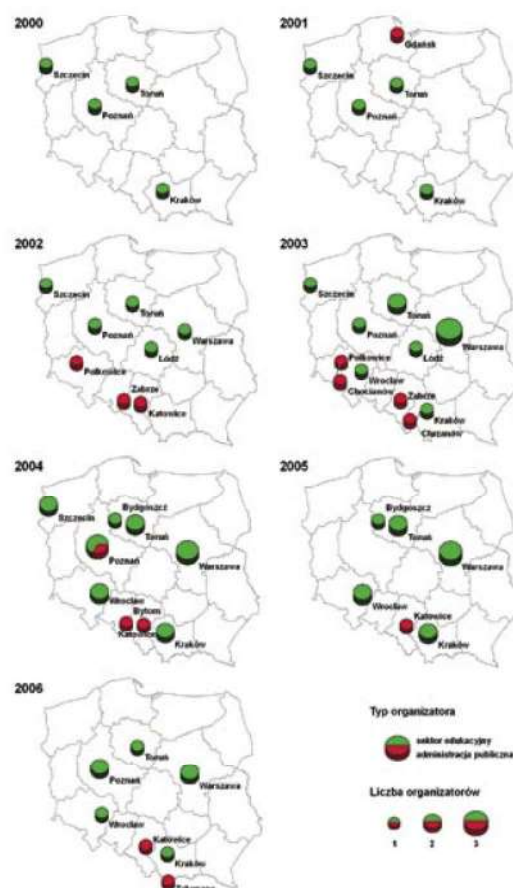
cych różne typy uczelni, także koła naukowe), szkół oraz przedstawicieli lokalnej administracji publicznej (głównie ośrodki geodezyjne i kartograficzne). Najrzadziej organizują to sympozjum firmy prywatne (a inicjatorem całego przedsięwzięcia jest firma prywatna). Bardzo ciekawą formułą jest Dzień GIS-u adresowany do najmłodszych – przedszkolaków i uczniów szkół podstawowych. Zazwyczaj proponuje się wtedy, aby dzieci (w przyszłości użytkownicy technologii GIS) zaprojektowały na dużych planszach wygląd miasta (projekt zagospodarowania przestrzennego), jego centrum lub swojej najbliższej okolicy. Najciekawsze projekty przekazywane są wtedy władzom miasta. Od samego początku inicjatywy Dnia GIS-u powstał profesjonalny serwis internetowy (www.gisday.com) prowadzony przez firmę ESRI. Na stronie tej można sprawdzić najbliższe miejsce, gdzie możemy być uczestnikami obrad Dnia GIS-u, aktualny program w wybranych ośrodkach oraz dowiedzieć się jak ten dzień przebiega w innych krajach czy na innych kontynentach. Wszystkie ośrodki i instytucje chcące oficjalnie przyłączyć się do inicjatywy Dnia GIS-u powinny się na tej stronie zarejestrować.

Z punktu widzenia pomysłodawcy (ESRI Corporation) ogólnopolski Dzień GIS-u staje się współcześnie olbrzymim przedsięwzięciem marketingowym i logistycznym (obejmującym m.in. przesłanie materiałów promocyjnych do wszystkich organizujących ośrodków na świecie). Towarzyszy temu produkcja materiałów promocyjnych, plakatów, gadżetów i innych pamiątek związanych z GIS-em. Należy mieć nadzieję, że nie zabraknie w tych działaniach wytrwałości i pomysłowości oraz źródeł finansowania w kolejnych latach a impreza ta nie zostanie skomercjalizowana w ogólnopolskim trendzie globalizacji.

Dzień GIS-u w Polsce

Polska od samego początku uczestniczy w tej formie propagowania wiedzy na temat Systemów

Informacji Geograficznej. W kilku miastach (głównie stolicach województw) w tę wybraną środę listopada prowadzone są prezentacje i prelekcje oraz wystawy map i posterów. Koordynatorem obchodów Dnia GIS-u w Polsce jest firma ESRI Polska (www.esri-polska.com.pl). W 2004 roku zorganizowano Dzień GIS-u w największej liczbie ośrodków (rys. 2). Od tego czasu obserwuje się jednak spadek liczby instytucji (z 17 do 9 dwa lata później), które w ten sposób chcą upowszechniać wiedzę na temat tej praktycznej i przyszłościowej technologii. W niektórych województwach nie odbywają się żadne imprezy propagujące geoinformatykę w tym wyznaczonym, wspólnym czasie. Charakterystyczny jest wysoki udział ośrodków akademickich w łącznej ilości organizatorów. Z jednej strony to cieszy, bowiem są to właśnie te instytucje, które kształcą przyszłych użytkowników, ale niepokojące jest, że jednostki administracji publicznej czy firmy prywatne (które jednak istnieją na rynku) nie chcą poka-

Rys. 2. Rozkład przestrzenny sympozjów Dnia GIS-u w Polsce w latach 2000–2006

zać swojej technologii i doświadczeń (a urzędy mają być przyjazne i otwarte dla petentów) lub co gorsza nie mają co pokazać.

Dzień GIS-u w województwie kujawsko-pomorskim

Pierwsze obchody światowego Dnia GIS-u w województwie kujawsko-pomorskim odbyły się w Toruniu 15 listopada 2000 roku. Zainicjował je Instytut Geografii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika. Pierwszy Dzień GIS-u cieszył się dużym powodzeniem (rys. 3) i oprócz prezentacji oraz wystąpień odbyła się także wystawa posterów i map.

Od inauguracji Instytut Geografii UMK rokrocznie organizuje w podobnej formule to sympozjum, początkowo w starym budynku Instytutu (rys. 4), a od 2006 roku w nowym gmachu Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi. Prelegentami wystąpień są wysokiej klasy specjaliści z różnych ośrodków akademickich, centralnych, regionalnych i lokalnych instytucji rządowych oraz firm prywatnych. Prezentują oni wdrożenia systemów geoinformatycznych w swoich instytucjach, stan zaawansowania prac nad wybranymi projektami oraz praktyczne możliwości wykorzystania tych systemów i przyjętych rozwiązań. Stałą grupą wystawców i prelegentów są czołowi dostawcy oprogramowania geoinżynierskiego w Polsce oraz krajowe firmy geoinformatyczne (rys. 5). Dystrybutorzy oprogramowania pokazują swoje najnowsze produkty, omawiają trendy rozwojowe oraz przykładowe wdrożenia nie tylko z Polski, ale i z całego świata.

W 2001 roku specjalnym gościem był Prof. Henry Aalders z Uniwersytetu Technologicznego w Delft (Holandia), który oprócz wykładu wprowadzającego prowadził także trzydniowe, bezpłatne dla studentów i pracowników naukowych, szkolenie teoretyczne z zakresu technologii GIS (GIS Technology). Szkolenie obejmowało następujące zagadnienia: koncepcja GEO-IT jako specjalizacji

IT, standardy danych przestrzennych, jakość danych, GIS w Holandii, modelowanie przestrzenne oraz przyszły rozwój GIS. Kolejna edycja tego szkolenia (ale już bezpłatnie dla wszystkich zainteresowanych) organizowana wspólnie z Kujawsko-Pomorskim Centrum Badawczo-Szkoleniowym GIS w Toruniu odbyła się we wrześniu 2006 roku (rys. 6). Główny nacisk położony został na standaryzację i jakość danych przestrzennych.

W 2002 roku w ramach działań towarzyszących Dniu GIS-u zorganizowano intensywne, dwudniowe warsztaty komputerowe z zakresu „zaawansowanego wykorzystania MicroStation i MicroStation GeoGraphics” prowadzone przez Krzysztofa Trzaskulskiego z Bentley Systems Polska. Szkolenie było bezpłatne dla studentów i pracowników naukowych a każdy z uczestników otrzymał certyfikat ukończenia szkolenia wraz z akademicką wersją programu MicroStation w konfiguracji geoinżynierskiej.

W 2003 roku podczas Dnia GIS-u uroczystie podpisano porozumienie dotyczące powstania Centrum Badawczo-Szkoleniowego GIS w województwie kujawsko-pomorskim. Sygnatariuszami tego porozumienia byli: Marszałek województwa kujawsko-pomorskiego, Wojewoda Kujawsko-Pomorski, Główny Geodeta Kraju, Rektorzy Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu i Akademii Techniczno-Rolniczej w Bydgoszczy oraz Prezes Toruńskiej Agencji Rozwoju Regionalnego w Toruniu. W 2005 roku Zarząd Geografii Wojskowej przygotował bardzo ciekawą i obszerną wystawę map wojskowych.

Już od samego początku organizacji tego przedsięwzięcia utworzono stronę internetową (www.gisday.umk.pl) na której można sprawdzić aktualny program, zgłosić większą grupę osób a także zapoznać się z tym co było przedstawiane w latach poprzednich łącznie z bogatym materiałem fotograficznym. Strona ta dokumentuje całokształt aktywności Dnia GIS-u na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu.

W 2003 roku do grona ośrodków organizujących Dzień GIS-u przyłączył się Zespół Szkół Technicznych w Toruniu (dawniej Zespół Szkół Budowlanych i Elektrycznych), którego docelową grupą słuchaczy byli uczniowie gimnazjów oraz liceów z Torunia i regionu pragnący rozwinąć zagadnienia poznawane na lekcjach geografii i przyrody.

Z kolei Instytut Geografii Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy zainaugurował Dzień GIS-u w Bydgoszczy w 2004 roku. Odbyło się wtedy otwarte seminarium dla wszystkich zainteresowanych poznaniem tej

technologii i jej wykorzystania nie tylko w badaniach naukowych, ale także w wybranych dziedzinach gospodarki narodowej.

Wielka szkoda, że w tych dwóch instytucjach zaprzestano (na razie w roku 2006) organizowania Dnia GIS-u. Inicjatywa była cenna i powodowała, że województwo kujawsko-pomorskie było wyraźnym centrum (poprzez seminaria w dwóch największych miastach regionu oraz dywersyfikację uczestników na studentów i dorosłych oraz uczniów) szerokiej promocji geoinformatyki w takiej formule w Polsce.

dr Mieczysław Kunz jest adiunktem w Zakładzie Teledetekcji i Kartografii Instytutu Geografii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz kierownikiem Pracowni Systemów Informacji Geograficznej Instytutu Geografii i Gospodarki Przestrzennej Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy. Zajmuje się wykorzystaniem Systemów Informacji Geograficznej (GIS) i teledetekcji w analizach przyrodniczych. Prowadzi zajęcia z podstaw i zastosowań GIS-u oraz teledetekcji. Jest autorem lub współautorem kilkudziesięciu publikacji naukowych z zakresu wykorzystania narzędzi i procedur geoinformatycznych oraz teledetekcji w badaniach środowiska przyrodniczego. Od 2000 roku jest inicjatorem i organizatorem obchodów Dnia GIS-u w Toruniu, który corocznie odbywa się w Instytucie Geografii UMK przyciągając liczne zainteresowane osoby z Torunia i województwa kujawsko-pomorskiego. tel. 0 (56) 611-25-66; e-mail: met@umk.pl

Rys. 3. Miłośnicy GIS-u podczas Sympozjum

Rys. 4. Sala wykładowa w trakcie pokazów

Rys. 5. Stoisko firmowe firmy NEOKART GIS z Warszawy

Rys. 6. Uczestnicy szkolenia prowadzonego przez Prof. Henrego Alders'a